

Kulturdepartementet

Minnesanteckningar möte med romska referensgruppen 23 november 2022

Deltagare: Från referensgruppen, Angelina Dimiter-Taikon, Bagir Kwiek (deltar digitalt), Borhan Ibishi, Britt-Inger Hedström Lundqvist, Eva Balok, Giuliana Michaj (deltar digitalt), Marcela Kovacsova, Marek Lakatos, Maria Bogeblad (deltar digitalt), Nina Lundberg, Priscilla Schwartz, Rafael Szoppe, Robert Brisenstam, Rosario Ali, Samanta Selimovic, Stefano Kuzhiov

Från Kulturdepartementet, Linnéa Meyer, Johanna Lantz, Rebecka Krus

Från Länsstyrelsen Stockholm (under förmiddagen), Janni Bohman

Inledning av mötet

Kulturdepartementet inledde med att hälsa alla välkomna till det första mötet med den nya referensgruppen. Efter en presentationsrunda redogjorde Kulturdepartementet för dagordningen. Under presentationsrundan presenterades också Rebecka Krus som kommer att vara ny kontaktperson för referensgruppen från Kulturdepartementet.

Kulturdepartementet höll en presentation med information om den nya regeringen, Regeringskansliet, den statliga budgetprocessen, strategin för romsk inkludering och det internationella arbetet. Referensgruppen efterfrågade en mer detaljerad sammanställning av pågående insatser inom strategin. Referensgruppen önskade också tillfälle att diskutera den årliga uppföljningsrapporten som Länsstyrelsen Stockholm tar fram och lyfte vikten av att få underlag inför möten och att underlag skickas ut i god tid. När det gäller uppdrag till myndigheter framhåller gruppen vikten av

långsiktighet och att regeringen säkerställer att myndigheterna samråder inom ramen för sina uppdrag.

Länsstyrelsen i Stockholm presenterar sitt arbete inom strategin

Länsstyrelsen i Stockholm presenterade sitt arbete med samordning och uppföljning av strategin för romsk inkludering. Bland annat håller ett nytt uppföljningssystem på att tas fram och en särskild referensgrupp från minoriteterna har varit delaktiga i arbetet. Länsstyrelsen berättade om det nya statsbidraget som riktar sig till kommuners verksamhet med romsk inkludering. Referensgruppen lyfte vikten av att särskilt titta på hur de ansökande kommunerna planerar att integrera sitt arbete i ordinarie strukturer. Länsstyrelsen informerade om att den nya webbutbildningen i de första utvärderingarna har fått bra feedback.

Referensgruppen lyfte vikten av att sprida det material som tas fram i flera olika kanaler och betonade vikten av att använda romani chib för minoritetsspråket och inte romska. Referensgruppen efterfrågade också skarpare uppföljning och tillsyn av kommunernas arbete. Det finns en upplevelse av att det är svårt att få genomslag för frågor om romers rättigheter i kommuner som ingår i förvaltningsområde för ett annat minoritetsspråk. Det finns ett önskemål att diskutera uppföljningssystemet i referensgruppen. Att romsk inkludering ska genomsyra all offentlig verksamhet är viktigt.

Arbetet i referensgruppen och praktiska frågor

Kulturdepartementet informerade om riktlinjerna för ersättning och bokning av resor. Referensgruppen har önskemål om både ordinarie möten och särskilda fokusmöten. Vid fokusmöten gavs förslag om att deltagare som är intresserade av de aktuella frågorna kan delta. Digitala möten kan inte ersätta möten på plats. Det finns olika önskemål om tider och omfattning av framtida möten samt en önskan i referensgruppen om att mötena bör vara längre. Kulturdepartementet informerade om att minnesanteckningar skickas ut efter mötet för synpunkter och att de sedan diarieförs.

Referensgruppen informerade Kulturdepartementet om att de håller på att ta fram en skrivelse om utveckling av gruppens arbete.

Diskussion kring sakfrågor som skickats in inför mötet

Referensgruppen lyfte att antiziganismen ökat och normaliserats under det senaste året vilket bland annat tar sig uttryck i ökande användning av negativa stereotyper, att färre romska barn vågar vara öppna med sin identitet och att fler romer önskar byta namn. Gruppen berättade att romska kvinnor inte får samma bemötande när de exempelvis söker hjälp hos en kvinnojour och att det finns fördomar kring jämställdhet inom ramen för strategin. Flera deltagare anser att det krävs strukturförändringar och att det är viktigt att det finns faktisk romsk delaktighet och inflytande i olika insatser. Även behovet av revitalisering av svensk romani lyftes och betonades av flera medlemmar i referensgruppen. Begreppet positiv särbehandling diskuterades också utifrån för- och nackdelar.

Referensgruppen lyfte vikten av kunskapshöjande åtgärder, bland annat i skolan, och vikten av att insatser har hela samhället som målgrupp, inte bara romer. Gruppen upplever att romer nu har större kännedom om sina demokratiska och mänskliga rättigheter än vad som varit fallet tidigare.

Enligt referensgruppen går arbetet med strategin för långsamt. Det gavs förslag om att Statskontoret bör få i uppdrag att göra en ny utvärdering av strategin. Referensgruppen lyfte även vikten av att ytterligare synliggöra den romska minoriteten. Ett förslag som gavs var att tydligare uppmärksamma romernas internationella dag den 8 april.

För referensgruppens arbete framåt gavs förslag på att titta på hur andra referensgrupper arbetar. Finlands romska referensgrupp lyftes som ett positivt exempel. Referensgruppen påtalade vikten av att det i slutet av mötet behöver finnas tid för att sammanfatta och diskutera hur de reflektioner och inspel som lyfts kommer att tas hand om.

Avslutning

Mötet avslutades och Kulturdepartementet meddelade att minnesanteckningar kommer skickas ut.